

INWENTARYZACJA BUDOWLANA

Zabytkowego Dworca Kolejowego

W Krośnie

Nazwa inwestycji:	Inwentaryzacja zabytkowego budynku starego Dworca Kolejowego w Krośnie
Adres inwestycji:	Krosno ul. Romualda Mielczarskiego 9 działka wydzielona pod budynkiem nr 26/18

Wykonanie

Prowadzący zajęcia:

instruktor mgr inż. arch. Marek Gransicki PWSZ im. St. Pigonia w Krośnie

studenci III roku Zakładu Budownictwa PWSZ:

Oliver Baziak
Bartłomiej Bodzan
Piotr Ginalski
Paweł Jaskółka
Michał Jerzak
Jacek Małozieć
Mateusz Szajna

Krosno sierpień 2015

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:

1. Strona tytułowa
2. Zawartość opracowania
3. Mapki lokalizacyjne z zasobów portalu **WebEwid** dostępnego na oficjalnej stronie internetowej Miasta Krosna
4. Inwentaryzacja budowlana:
 - a) część opisowa
 - b) część rysunkowa
5. Wnioski i analizy techniczne

Krosno sierpień 2015 r.

Lokalizacja

Inwentaryzowany obiekt zlokalizowany jest przy ulicy Mielczarskiego w Krośnie w zespole dworców PKP i PKS. Pomiarami objęto wydzieloną sekcję zabudowy starego dworca kolejowego z pominięciem pomieszczeń lokalu gastronomicznego, który nie został udostępniony do pomiaru.

Zabudowa towarzysząca z wyszczególnieniem funkcji:

- Budynek obecnego dworca kolejowego, funkcjonujący w formie budynku użyteczności publicznej z pomieszczeniami dworca kolejowego na parterze, oraz biurami na wyższych kondygnacjach (nie podlegał inwentaryzacji). Obiekt w dobrym stanie technicznym budowany w latach 80-tych XX wieku.
- Fragment budynku Starego Dworca, funkcjonujący w formie lokalu gastronomicznego, w dopuszczalnym stanie technicznym, zbudowany prawdopodobnie równocześnie z zasadniczym wielokondygnacyjnym budynkiem Dworca, lub przebudowany w tym samym stylu – przypuszczenie wysnute na podstawie badań piwnic Dworca, które noszą znamiona wielu etapów budowy.

Dojazdy i dojścia piesze

Dojazd do obszaru funkcjonalnego dworca odbywa się pośrednio przez teren zespołu komunikacyjnego dworca PKS, istnieje możliwość ograniczonego dojazdu pojazdów służbowych na perony kolejowe. Dojazdy w obrębie obszaru funkcjonalnego Dworca powinny być uporządkowane i dostosowane do współczesnych standardów funkcjonalnych i technicznych. Dojście piesze bezproblemowe, chodnikami o wystarczającej szerokości i nawierzchni wymagającej dostosowania do obecnych standardów.

Infrastruktura techniczna

Istniejący budynek we fragmencie podlegającym opracowaniu, wyposażony był w wszystkie instalacje techniczne wg standardu drugiej połowy XX wieku, w chwili obecnej pozbawiony jest instalacji wewnętrznych, które należy w całości odtworzyć.

Historia budynku

Budynek wykonany w drugiej połowie XIX wieku w stylu charakterystycznym dla Galicji Austrowęgierskiej. Niemal identyczne budynki dworcowe zostały zbudowane w tym samym okresie w Sanoku i Jaśle. Powierzchnowe badania

wykazały niewielkie różnice w charakterze piwnic pod obiektem, stąd możliwe jest, że dzisiejszy obiekt skrywa piwnice wcześniejszego budynku zlokalizowane w tym miejscu.

Stan obecny Dawnego Dworca Kolejowego w Krośnie

Opis ogólny obiektu:

Stara część budynku składa się z dwu sekcji – piętrowego bloku głównego z poddaszem użytkowym oraz częściowego podpiwniczenia (możliwe jest występowanie piwnicy w pozostałej

części budynku dostępnej z części parterowej), oraz parterowej, użytkowanej obecnie części od strony zachodniej. Inwentaryzowana część jest nakryta dachem dwuspadowym z naczółkami z poszyciem połaci dachówką

ceramiczną, część parterowa ma poszycie z blachy na rąbek stojący.

Budynek został zrealizowany w technologii murowanej z cegły, z domieszką kamienia w kondygnacji piwnicznej i być może w obrysie cokołów. Stropy wykonano pierwotnie z drewna, oraz prawdopodobnie z belek stalowych z wypełnieniem cegłą układaną w systemie Kleina, który przeważa w strefie stropów piwnicznych. Stan pozostałych stropów drewnianych jest krytyczny, stropy trwałe są w stanie dopuszczającym do użytkowania po dokładnej analizie i badaniach wytrzymałościowych. Więźba dachowa drewniana w układzie płatwiowym jest w złym stanie technicznym i powinna być w całości wymieniona. Pokrycie dachowe z dachówki ceramicznej jest w złym lub dopuszczalnym stanie i powinno być naprawione. Stolarka okienna pierwotnie drewniana zachowała się w małym stopniu, w chwili obecnej większość otworów okiennych i

drzwiowych jest zamurowana lub zabita ramami z desek. Tynki na budynku są w dużej mierze zniszczone i znajdują się w stanie krytycznym.

Fundamenty i piwnice:

Według oględzin bez odkrywek penetracyjnych, fundamenty prawdopodobnie kamiennie-ceglane, tak samo jak ściany piwniczne, są w stanie zadawalającym lub dobrym. W budynku jest wiele zauważalnych pęknięć i uszkodzeń struktury budowlanej, nie stwierdzono jednak w

trakcie oględzin żadnych zawałów ani uszkodzeń i pęknięć z przemieszczeniami, które wykluczają

kondygnację piwniczną z użytkowania. Stan techniczny ścian i stropów piwnicznych należy określić jako zadowalający.

Ściany parteru, piętra i poddasza:

Ściany parteru, piętra i poddasza są murowane z cegły (nie wykonywano odwiertów kontrolnych), o szerokości przekraczającej 50 cm (na parterze i piętrze – węższe na poddaszu), otynkowane od zewnątrz i od wewnątrz. Cegła jest dobrej jakości, możliwa do eksploracji i próbkowania w miejscach wykuć we wnękach okiennych i drzwiowych, które należy uznać za niebezpieczne dla ścian, ze względu na znaczące zniszczenie substancji budowlanej. Ogólny stan techniczny ścian parteru i piętra należy określić jako zadowalający, miejscowo z koniecznością napraw i zabezpieczenia na bieżąco. Ściany poddasza strychowego

wzbudzają
wątpliwości co do
możliwości ich

wykorzystania i powinny być zabezpieczone doraźnie przed zawaleniem, które może nastąpić w przypadku zarwania stropów.

Stropy nad piwnicą

W piwnicy występują stropy o różnej formie. Wszystkie pomieszczenia są przykryte stropami łukowymi (nie są to sklepienia półkoliste), z fragmentarycznie widoczną cegłą. Wszystkie stropy są tynkowane. Stan techniczny stropów należy określić jako zadowalający.

Stropy nad parterem

W kondygnacji parteru występują stropy drewniane w złym stanie technicznym, stropy modernizowane na belkach stalowych z wypełnieniem betonem lub cegłą (prawdopodobnie występowały również stropy Kleina, które zostały wymienione we fragmencie na współczesne rozwiązanie na belkach stalowych z wypełnieniem cegłą). Stan techniczny stropów nad parterem jest zróżnicowany od dobrego do krytycznego zagrażającego katastrofą budowlaną.

Stropy nad piętrem

W kondygnacji piętra występują stropy drewniane w stanie miejscowo krytycznym, do natychmiastowego zabezpieczenia (widoczne zarwania strukturalne, duża chwiejność i trzaski słyszalne w trakcie poruszania się instruktora, wykluczyły możliwość wykonania dokładnych pomiarów niektórych pomieszczeń). Stan techniczny stropów nad piętrem należy określić jako ogólnie zły z miejscowo występującymi strefami zagrażającymi katastrofą budowlaną.

Schody

Istniejące schody kamienne wachlarzowe to znakomity przykład kamieniarki użytkowej i należy je bezwzględnie zachować. Stan techniczny schodów w pełnym zakresie budynku należy uznać za dobry i nie wymagający poważniejszych prac inżynierskich.

Kominy

Stan kominów w przestrzeni budynku jest zadowalający, wiele kominów zostało skróconych i zakończonych pod połacią dachową. W budynku są kominy dymowe, spalinowe, oraz drożne ciągi wentylacyjne. Kominy spełniają normy przekroju, ale są zaniedbane i nadają się do gruntownego czyszczenia.

Więźba dachowa i pokrycie połaci

Więźba dachowa wykonana z drewna iglastego (prawdopodobnie jodła) o dużych przekrojach w konstrukcji krokwiowo-płatwiowej z przewiązkami w układzie wiązarów pełnych i uzupełniających. Więźba dachowa nie posiada żadnego zabezpieczenia biologicznego, pożarowego i izolacji termicznej. W dużych odcinkach dachu jest sztukowana i łączona z nowymi elementami. Prace te wykonane zostały niewłaściwie, a łączenia belek zostały zlokalizowane w miejscu najbardziej niekorzystnym dla statyki konstrukcji, stąd wniosek, że więźbę dachową w całości należy wymienić.

Pokrycie dachowe

Na inwentaryzowanej części budynku pokrycie dachowe ze starej dachówki ceramicznej, prawdopodobnie przekładane wielokrotnie znajduje się w stanie technicznym ogólnie złym co najwyżej zadowalającym. W związku z zakładaną koniecznością zmiany więźby dachowej poszycie powinno być również wymienione.

Izolacyjność termiczna przegród

Budynek nie zapewnia właściwej izolacyjności termicznej i powinien być umiejętnie ocieplony – nie zaleca się stosowania wypraw izolacyjnych ze styropianu ze względu na znaczne zawilgocenie ścian, które po zamknięciu szczelną wyprawą izolacyjną ulegać zaczęły degradacji w szybkim tempie i mogą spowodować uszkodzenia wyremontowanego obiektu. Zaleca się izolacje otwarte dyfuzyjne np. drewnopochodne typu STEICO lub z wełny mineralnej.

Ogólny stan techniczny budynku

Stan techniczny budynku ogólnie można określić jako fragmentarycznie zadowalający, częściowo zły lub nawet krytyczny zagrażający katastrofą budowlaną. W zakresie ścian zewnętrznych i wewnętrznych stan techniczny poza strefą strychu jest zadowalający.

Dach ze względu na niewłaściwie przeprowadzony doraźny remont, należy w całości wymienić z zachowaniem formy i kształtu charakterystycznej dla epoki, w której powstał budynek i jednorodnej rodziny obiektów dworcowych w Galicji Austrowęgierskiej.

Wnioski końcowe

Inwentaryzacja wykazała możliwość wykorzystania budynku do adaptacji i przebudowy, oraz dalszego użytkowania pod warunkiem przeprowadzenia kompleksowego i precyzyjnego remontu w zakresie wszystkich kondygnacji użytkowych. Obiekt stanowi bardzo interesujący przykład XIX wiekowej architektury kolejowej o jednorodnym stylu zachowanym w dużym regionie. Na podstawie istniejących obiektów w dobrym stanie zachowania istnieje możliwość realnego odtworzenia fasad i wnętrza obiektu, który może stać się bardzo ważnym punktem na mapie turystycznej miasta Krosna.

